

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
MAKTABGACHA VA MAKTAB TA’LIMI VAZIRLIGI
IXTISOSLASHTIRILGAN TA’LIM MUASSASALARI AGENTLIGI
HUZURIDAGI PEDAGOGIK MAHORAT VA XALQARO BAHOLASH
ILMIY-AMALIY MARKAZI**

**MAKTABGACHA TA’LIM TASHKILOTI DIREKTOR
O‘RINBOSARLARINI TANLOV ASOSIDA
ISHGA QABUL QILISH SINОВI UCHUN
FOYDALANILADIGAN TEST TOPSHIRIQLARI
SPETSIFIKATSIYASI**

Toshkent – 2026

MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTI DIREKTOR O'RINBOSARLARINI TANLOV ASOSIDA ISHGA QABUL QILISH SINOVI UCHUN TEST TOPSHIRIQLARI SPETSIFIKATSIYASI

Mazkur spetsifikatsiya maktabgacha ta'lim tashkilotlari direktor o'rinbosarlarini ishga qabul qilishga oid test sinovida foydalaniladigan test topshiriqlari mazmuni, qamrovi, turi, shakli, baholash mezoni va o'tkazilish tartibiga qo'yilgan talablarni aks ettiradi.

I. Umumiy tamoyillar

Baholashning asosiy maqsadi direktor o'rinbosarining maktabgacha ta'lim metodikasi bo'yicha nazariy nazariy bilimlari, amaliy ko'nikmalar faoliyatini tashkil etish va kasbiy kompetensiyalarini kompleks baholashdan iborat.

Test topshiriqlari kasbiy faoliyatda zarur bo'ladigan bilimlarni tanish va notanish vaziyatlarda qo'llash, muammoli holatni tahlil qilish hamda maqbul yechimni tanlashga yo'naltiriladi.

II. Me'yoriy asoslar

1. O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirining 2026-yil 15-iyundagi 203-son "Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi tizimidagi davlat maktabgacha ta'lim tashkilotlari va umumiy o'rta ta'lim muassasalari xodimlarini tanlov asosida ishga qabul qilish chora-tadbirlari to'g'risida"gi buyrug'i.

III. Baholash qamrovi

Direktor o'rinbosarlari yo'nalishi bo'yicha 40 ta test topshirig'i taqdim etiladi va ularni bajarish uchun 60 daqiqa vaqt beriladi. Test topshiriqlarida yagona to'g'ri javobni talab qiladigan (Y1), moslashtirishni talab qiladigan (Y2) hamda ketma-ketlikni talab qiladigan (Y3) yopiq turdagi topshiriqlardan foydalaniladi. Test topshiriqlarining mazmun sohasi va baholanadigan bilim hamda ko'nikmalar bo'yicha taqsimoti quyidagi jadvalda aks etgan:

Test topshiriqlarining mazmun sohasi va baholanadigan bilim va ko'nikmalar bo'yicha taqsimoti

1-jadval

Mazmun soha	Baholanadigan konstruktlar	Testlar soni
1. Maktabgacha pedagogikaning asoslari		

1.1. Maktabgacha pedagogikaning asosiy tushunchalari	-Pedagogika fani doirasida zarur bo'lgan kategoriyalar, tushunchalar, yondashuvlar va metodlarni amalda qo'llash; -ta'lim-tarbiyaviy faoliyatlarda bolaning yosh va individual rivojlanish xususiyatlarini inobatga olish; -shaxsni shakllantiruvchi omillarini bilish; -maktabgacha ta'limda qo'llaniladigan o'yin turlarini bilish; -o'yin - yetakchi faoliyat sifatida amaliy jarayonlarda qo'llash; -tarbiya jarayoni: mazmuni va mohiyatini bilish; -axloqiy, aqliy, jismoniy, iqtisodiy, huquqiy, ekologik, mehnat va estetik tarbiya turlarini amaliyotda qo'llash; - kun tartibini va u asosida faoliyat turlarini to'g'ri tashkil etish.	8
2. Maktabgacha ta'limga oid normativ-huquqiy asoslar va tizim talablari		
2.1. Maktabgacha ta'limga oid normativ-huquqiy hujjatlarni o'rganish	-“Maktabgacha ta'lim va tarbiya to'g'risida”gi Qonun talablarini bilish va amaliy faoliyatda tatbiq etish; - Maktabgacha ta'lim tashkiloti faoliyatini Maktabgacha ta'lim Davlat standarti asosida tashkil etish; -Takomillashtirilgan “Ilk qadam” dasturini bilish va ta'lim faoliyatlarida mazmuniy yondashuvni to'g'ri yo'lga qo'yish; -bolaga nisbatan zo'ravonlikni oldini olish; -bola hayoti va so'g'lig'ini muhofaza qilishni tashkil etish; -maktabgacha ta'lim tashkilotida Kuzatuv kengashi faoliyatini to'g'ri yo'lga qo'yish,; -maktabgacha ta'lim tizimida ekologik ta'limni takomillashtirish yuzasidan tadbirlarni tashkil eta olish; -ta'lim olishda alohida ehtiyojlari bo'lgan bolalar uchun ta'lim va tarbiya jarayoni to'g'ri tashkil etish.	8
2. Ta'lim-tarbiyaviy jarayon metodikasi		
3.1. Ta'lim-tarbiyaviy jarayon metodikasi va metodik rahbarlik	-Tarbiyaviy jarayonni rejalashtirish, tahlil qilish, takomillashtirish; -tarbiyachi faoliyatini metodik tahlil qilish; -musiqi rahbari, jismoniy tarbiya yo'riqchisi, defektolog, til o'qituvchisi faoliyatlarini kuzatish, tahlil etish va tavsiyalar berish; -maktabgacha ta'lim va tarbiyaning muqobil shakllari faoliyatini shakllantirish; -ota-onalar bilan pedagogik hamkorlikni yo'lga qo'yish; -metodik maslahat va ko'rsatma berish texnologiyalarini amaliyotda qo'llash.	8
3.2. Boshqaruv, pedagogik mahorat	- Kompetentlik va pedagogik mahorat tushunchalarini bilish;	8

va innovatsion faoliyat	-pedagogik jarayonni etishda tarbiyachi-pedagogning kasbiy kompetentlik sifatlariga ega bo'lish; -faoliyatini maktabgacha ta'lim tashkiloti pedagogining kasbiy standarti asosida olib borish; -pedagogik kengash va seminarlar, turli tadbirlarni tashkil etish; -kasbiy faoliyatni samarali olib borish, tarbiyaviy jarayonni boshqarish, metodik yordam ko'rsatish, tahlil qilish; -ta'lim tarbiya jarayoniga ilg'or pedagogik va axborot texnologiyalarni joriy etish; -pedagog xodimlarning uzluksiz kasbiy rivojlanish; -pedagog xodimlarning malaka oshirish tadbirlarini tashkil etish.	
3.3. Rejalashtirish, hujjatchilik, monitoring va ta'lim sifati	-Maktabgacha ta'lim tashkiloti yillik ish rejasini tuzish va uning ijrosini ta'minlash; -pedagoglarning ish hujjatlarini yuritish tartibiga amal qilish; -pedagogik jarayonlarni nazorat qilish; -yillik hisobotlarni tayyorlash; -bola rivolahish kuzatish, tahlil etish va kuzatuv xaritalarini to'g'ri yuritish; -maktabgacha ta'lim tashkilotida rivojlantiruvchi muhit va guruhlarda rivojlanish markazlari to'g'ri tashkil etish; -pedagogik muhitni baholash va takomillashtirish bo'yicha takliflar bera olish.	8
Jami:		40 ta

Kognitiv ko'nikmalar taqsimoti

2-jadval

T/r	Kognitiv daraja	Izohi
1	Bilish	Yo'nalishga doir nazariy ma'lumotlar, atamalar, qoidalar, tushunchalarni eslab qolish, ularning mazmuni, maqsadi va qo'llanilishini tushunish
2	Qo'llash	Bilim, tushunchalarni yangi (notanish) kontekstlarda qo'llay olish
3	Mulohaza qilish	Faktlar, dalillar, fikrlarni taqqoslash, tahlil qilish, taxmin qilish va xulosa(lar) chiqarish

IV. Baholash mezonlari

Test topshiruvchining umumiy natijasini (raw score) hisoblash uchun har bir to'g'ri javob uchun 2,5 ball, noto'g'ri javob uchun ball berilmaydi. Umumiy eng yuqori natija 100 ballni tashkil etadi.

V. Imtihon tartibi

Test topshiruvchi imtihonga shaxsini tasdiqlovchi hujjat bilan keladi va test tashkilotchisi tomonidan belgilangan tartibga rioya qiladi. Imtihon boshlanishidan oldin test topshiruvchilarga topshiriqlarni bajarish hamda javoblarni belgilash tartibi tushuntiriladi.

Taqiqlangan vositalar: imtihon vaqtida mobil telefon, aqlli soat, planshet, quloqchin, elektron eslatma, ruxsat etilmagan bosma yoki elektron materiallardan foydalanish qat'iyan man etiladi.

Axloq va intizom: nusxa ko'chirish, yordam so'rash yoki yordam berish, imtihon davomida gaplashish, ruxsatsiz chiqish va nazoratchi ko'rsatmalariga amal qilmaslik taqiqlanadi. Qoidabuzarlik aniqlanganda, u belgilangan tartibda rasmiylashtiriladi va test topshiruvchi imtihondan chetlashtirilishi mumkin.

VII. Tavsiya etiladigan asosiy manbalar

1. O'zbekiston Respublikasining "Maktabgacha ta'lim va tarbiya to'g'risida"gi Qonuni. 2019-yil 16-dekabr, O'RQ-595-son.
2. O'zbekiston Respublikasining "Bolalarni zo'ravonlikning barcha shakllaridan himoya qilish to'g'risida"gi Qonuni. 2019-yil 14-noyabr, O'RQ-996-son.
3. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmoni, "Maktabgacha ta'lim sifati va samaradorligini yanada oshirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida" 2024-yil 30-sentyabr, PF-152-son.
4. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Qarori, "O'zbekiston Respublikasi maktabgacha ta'lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida" 2019-yil 8-may, PQ-4312-son.
5. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 27.05.2019 yildagi 434-sonli "O'zbekiston Respublikasida ekologik ta'limni rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi qarori.
6. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 22.12.2024 yildagi 867-sonli "Maktabgacha va maktab ta'limi xodimlarining uzluksiz kasbiy rivojlantirish tizimini takomillashtirish to'g'risida"gi qarori.
7. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Maktabgacha ta'lim tashkiloti pedagogining kasbiy standartini tasdiqlash to'g'risida"gi 423-son Qarori, 2025 yil 8-iyul.
8. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 22.12.2020 yildagi 802-sonli "Maktabgacha ta'lim-tarbiyaning Davlat Standarti" to'g'risidagi qarori.
9. O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha ta'lim vazirligi va Sog'liqni saqlash vazirligining 2018-yil 30-apreldagi 20/1, 10-qq/1-son qarori bilan tasdiqlangan "Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida bolalarning hayoti va sog'lig'ini muhofaza qilishni tashkil etish tartibi to'g'risida NIZOM"

10. O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirining 2025-yil 29-avgustdagi "Maktabgacha ta'lim tashkiloti va pedagoglarning ish hujjatlarini tasdiqlash to'g'risida"gi 323-son buyrug'i.
11. Maktabgacha ta'lim tizimida uzluksiz metodik xizmat ko'rsatish ishlarini yanada rivojlantirish to'g'risida 2021-yil 12-iyuldagi 128-sonli buyruq.
12. O'zbekiston Respublikasi maktabgacha ta'lim vazirining 2018-yil 21-noyabrdagi 2-sonli buyrug'i. Maktabgacha ta'lim tashkilotining kuzatuv kengashi haqidagi namunaviy nizom.
13. O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirining 2025-yil 16-maydagi "Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi markaziy apparati, hududiy bo'linmalarining nizomlari hamda vazirlik huzuridagi institutlar, tasarruf tashkilotlari va ta'lim muassasalari xodimlarining lavozim yo'riqnomalarini tasdiqlash to'g'risida"gi 156-sonli buyruq.
14. O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha ta'limning "Ilk qadam" davlat o'quv dasturi.
15. Sh.A.Sadikova. "Maktabgacha pedagogika". Darslik. Tafakkur bo'stoni nashriyoti. 2013.
16. F.R.Qodirova, Sh.Q.Toshpo'latova, N.M.Kayumova, M.N.A'zamova. "Maktabgacha pedagogika". Darslik. Tafakkur bo'stoni nashriyoti. 2019.
17. I.V.Grosheva, Sh.Sh.Mirziyoyeva, X.U.Rizayeva, I.V.Kuryayeva, Y.A.Nekrasova, N.S.Shivaldova, L.Z.Xaziyeva "Yer sayyorasi – umumiy uyimiz" Ekologik ta'lim va tarbiya bo'yicha maktabgacha ta'lim tashkilotlari uchun parsial dastur, Toshkent- 2022.
18. I.V.Grosheva, N.S.Shivaldova, I.V.Kuryayeva "MTM hududida ekologik so'qmoq tashkil etish", Toshkent- 2022.
19. Z.S.Qodirova, O.E.Akbarov, F.A.Abdug'opirova, Sh.Sh.Xojimirzayeva, Sh.B.Jumanova. "Bolalarni sahnalashtirish va ijodiy faoliyatga o'rgatish". Darslik. Namangan - 2024
20. M.R.Is'hoqova, M.Z.Fayzullaeva, J.R.Kucharov, N.Q.Azizova, N.M.Sultonova "Maktabgacha yoshdagi bolalarni savodxonlikka o'rgatish" Toshkent -2018
21. X.Meliyev, O.Jamoldinova. K.Risqulova "Tarbiyachining kasbiy kompetenti va mahorati" ТОШКЕНТ – 2021
22. D.R.Babayeva. "Nutq o'stirish nazariyasi va metodikasi". Darslik. Toshkent, "Barkamol Fayz media" 2018.
23. N.U.Bikbayeva, Z.I.Ibragimova, X.I.Kosimova "Maktabgacha tarbiya yoshidagi bolalarda elementar matematik tasavvurlarni shakllantirish" T."O'qituvchi", 1995-y.

VIII. Eslatma

Test topshiriqlari mazmuni tavsiya etilgan manbalarda aks etgan qonunchilik, kasbiy mazmun, tamoyil va yondashuvlar bilan moslashtiriladi. Biroq

topshiriqlar manbalardan to'g'ridan-to'g'ri olinmaydi. Test topshiriqlari talabgorning kasbiy vaziyatlarni tahlil qilish, bilimini amaliyotda qo'llash va asosli qaror qabul qilish ko'nikmalarini baholashga qaratiladi.